

Wat kan ik doen als het eten en drinken niet meer gaat?

Sondevoeding

Sondevoeding is vloeibare voeding die door een slangetje (sonde) gegeven wordt. Een sonde wordt aangeraden:

- wanneer slikken niet veilig meer gaat;
- wanneer er onvoldoende gegeten kan worden;
- wanneer eten te vermoeiend wordt;
- wanneer eten te veel tijd gaat kosten;
- wanneer er te weinig vocht wordt gebruikt.

Een sonde kan via de neus (neussonde) of via een PEG (percutane endoscopische gastrostomie) naar de maag lopen. Een *neussonde* wordt bij ALS niet vaak gebruikt. De neussonde laat men liever niet langer dan zes weken zitten in verband met irritatie van neus en keel. Bij ALS is sondevoeding vaak een langere periode nodig. Bovendien geeft een neussonde eerder aanleiding tot verslikken.

Een *PEG* is een sonde die via een opening in de buik naar de maag gaat. De PEG-sonde wordt altijd in het ziekenhuis geplaatst. Hiervoor is een korte opname nodig. Soms wordt de sonde in de dunne darm in plaats van in de maag geplaatst.

Voor het plaatsen van een PEG-sonde is het wenselijk dat de longfunctie meer dan 50% is. Soms wordt daarom een PEG-sonde al aangelegd voordat de problemen met de voeding daar aanleiding toe geven. De sonde is dan wel geplaatst maar hoeft nog niet gebruikt te worden. De sonde wordt dan alleen enkele keren (twee tot vier maal per dag) doorgespoeld met wat water.

Mantelzorgers kunnen het toedienen van voeding via de sonde en de verzorging ervan ook aanleren.

Soorten sondevoeding

Er zijn verschillende soorten en merken sondevoeding. De diëtist bekijkt en overlegt met u welke soort er op welk moment het meest geschikt is voor u. In het begin wordt meestal vezelrijke sondevoeding gebruikt; dat kan mettertijd veranderen.

Gebruik van sondevoeding

Sondevoeding kan gebruikt worden ter aanvulling van de normale voeding of als volledige vervanging van de voeding.

- Als de sonde gebruikt wordt om vocht aan te vullen, wordt meestal drie tot vier keer per dag een hoeveelheid water gegeven van 250 tot 300 ml.
- Als aanvulling op de gewone voeding wordt de sondevoeding vaak 's nachts gegeven met behulp van een voedingspomp.
- Bij volledige sondevoeding zijn er verschillende mogelijkheden:
 1. de voeding kan in porties om de drie uur worden toegediend, meestal zes maal per dag. Ervoor en erna spoelen met een beetje water;
 2. de voeding kan in porties om de drie uur overdag worden toegediend en een deel van de voeding gedruppeld met een pomp in de nacht;
 3. de voeding kan volledig gedruppeld met een pomp alleen overdag worden toegediend;
 4. de voeding kan volledig gedruppeld met een pomp dag en nacht worden toegediend.

De keuze is afhankelijk van de persoonlijke voorkeur, van hoe goed iets wordt verdragen en eventueel van de beschikbare hulp. Als de sonde in de dunne darm ligt, kan de voeding niet in porties worden toegediend.

Zolang het slikken veilig is, kunt u naast de sondevoeding nog eten of drinken wat u lekker vindt.